

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	NS_Psychologia rozwoju człowieka_Ćwiczenia audytorijne A (Ćw. audytorijne), PG_00149114						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Psychologii -> Zakład Badań nad Rodziną i Jakością Życia						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Paulina Pawlicka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	18.0	0.0	0.0	0.0	18
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	18		10.0		32.0	60
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest przedstawienie rozwoju człowieka w ciągu całego życia. Przedstawienie zależności pomiędzy jednostkowym cyklem życia człowieka jego kontekstem kulturowo społecznym. Kształtowanie umiejętności wieloaspektowego interpretowania zjawisk cyklu życia człowieka.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_K07] Jest wrażliwa na problemy społeczne i psychologiczne, gotowa do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne	Jest wrażliwy na problemy społeczne i psychologiczne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne; Student docenia rolę specyfiki rozwoju i interakcji czynników rozwoju w kontakcie osobami na różnym etapie życia	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego dotyczącego rozumienia procesów zaangażowanych w rozwój człowieka oraz kompetencji do badania rozwoju oraz interpretacji zachowań w kontekście norm rozwojowych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[PSYCHJ5_U05] Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudowaną argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi	Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i języku obcym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając z dorobku zarówno psychologii, jak i innych dyscyplin naukowych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PSYCHJ5_W09] Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania, innych procesów edukacyjnych oraz o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących	Ma uporządkowaną wiedzę na temat teorii wychowania, uczenia się i nauczania, innych procesów edukacyjnych oraz o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących. Student porównuje funkcjonujące koncepcje rozwoju człowieka. Student charakteryzuje poszczególne etapy rozwoju człowieka z odwołaniem do sfer rozwoju.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[PSYCHJ5_W10] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii	Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę na temat biologicznych, pedagogicznych, społecznych i filozoficznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Student rozróżnia prawidłowy i zaburzony profil rozwoju i wyjaśnia podłoże specyficznych zmian rozwojowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PSYCHJ5_W06] Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym, jak i społecznym	Student ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, psychologicznym, jak i społecznym.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_K03] Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa	Docenia znaczenie nauk psychologicznych dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w społeczeństwie, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy psychologa. Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, odznacza się rozwagą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań psychologicznych; Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii dotyczących normatywności rozwoju w odniesieniu do poszczególnych osób	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[PSYCHJ5_U06] Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań psychologicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody badania, metody statystyczne i narzędzia badawcze, konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej specjalizacji psychologii	Student wybiera sposób opisu obserwowanych zmian rozwojowych w oparciu o koncepcje modelowe. Student posiada umiejętności oceniania etapu rozwoju na podstawie realizacji zadań rozwojowych. Student analizuje ścieżki rozwoju indywidualnego.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PSYCHJ5_U08] Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	<p>1. Rozwój w jaki sposób i w jakich aspektach następuje</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO TO JEST ROZWÓJ i jakie ma cechy • CO TO JEST ZMIANA ROZWOJOWA? Które zmiany są rozwojowe a które nie są • JAK PRZEBIEGA ROZWÓJ I JAK SIĘ GO OPISUJE? Modele rozwoju • CO SIĘ ROZWIJA? =sfery rozwoju <p>2. Okres prenatalny w rozwoju człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogólna charakterystyka rozwoju w okresie prenatalnym: faza listków zarodkowych (jaja) , zarodkowa i płodowa • Wiąż w okresie prenatalnym • Podatność płodu na czynniki środowiskowe znaczenie i mechanizm stresu matki dla rozwoju płodu <p>3. Narodziny z punktu widzenia rodzącego się dziecka, rodzącej kobiety i wspierającego mężczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka przebiegu porodu; odruch wyrzutu płodu, • CO TO ZNACZY SATYSFAKCJONUJĄCY PORÓD I CZEGO POTRZEBA, BY TO OSIĄGNAĆ? prawo zwieraczy, wsparcie rodzącej kobiety i jej partnera; farmakologiczne i niefarmakologiczne metody łagodzenia bólu podczas porodu <p>4. Tuż po porodzie</p> <ul style="list-style-type: none"> • IV okres porodu - znaczenie kontaktu skóra do skóry • Ocena stanu noworodka skala Apgar. • Depresja trzeciego dnia baby blues i depresja poporodowa (prezentacja studencka); <p>5. Noworodek - charakterystyka + specyfika wcześniactwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO POTRAFI NOWORODEK? - wygląd, odruchy, zmysły, aktywność • Charakterystyka wcześniaków + wsparcie rozwoju dzieci przedwcześnie urodzonych oraz psychologiczne wsparcie dla ich rodziców <p>6. Niemowlę- rozwój fizyczny i poznawczy</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawa rozwoju fizycznego • rozwój fizyczny i motoryczny niemowlęcia • rozwój pojęcia stałości przedmiotu • rozwój poznawczy: percepcja, uwaga, pamięć • rozwój inteligencji okres sensoryczno-motoryczny w teorii Piageta <p>7. Niemowlę- rozwój mowy, emocjonalny i przywiązania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój mowy okres melodii • Rozwój emocjonalny w okresie niemowlęcym • Co to jest przywiązanie i do czego służy? - rozwój przywiązania i style • przywiązania + ich konsekwencje • Kompetencje rodziców - wrażliwość rodzicielska; znaczenie bliskości/więzi/wrażliwości rodzicielskiej dla rozwoju dziecka • Temperament w okresie niemowlęcym teoria Rothbart oraz Thomasa i Chess <p>8. Poniemowlę - kto to jest? rozwój motoryczny, językowy i rozwój samoświadomości (poczucie tożsamości, pojęcie JA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teoria Erika Eriksona - po co jest okres poniemowlęcy? • CO POTRAFI PONIEMOWLAK? • rozwój fizyczny i motoryczny - motoryka duża i mała • rozwój językowy • rozwój JA (samoświadomość)
-------------------	--

	<p>9 Ponieważ wśród ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój emocjonalny - kryzys trzeciego roku życia • Rozwój społeczny • Rozwój psychoseksualny i trening czystości 														
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>															
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="453 465 794 495">Sposób oceniania (składowe)</th> <th data-bbox="798 465 1139 495">Próg zaliczeniowy</th> <th data-bbox="1142 465 1490 495">Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="453 499 794 551">projekt (obserwacja dziecka, prezentacja, praca problemowa)</td> <td data-bbox="798 499 1139 551">50.0%</td> <td data-bbox="1142 499 1490 551">30.0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 555 794 584">kolokwium</td> <td data-bbox="798 555 1139 584">50.0%</td> <td data-bbox="1142 555 1490 584">40.0%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 589 794 618">aktywność na zajęciach</td> <td data-bbox="798 589 1139 618">50.0%</td> <td data-bbox="1142 589 1490 618">30.0%</td> </tr> </tbody> </table>			Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	projekt (obserwacja dziecka, prezentacja, praca problemowa)	50.0%	30.0%	kolokwium	50.0%	40.0%	aktywność na zajęciach	50.0%	30.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej													
projekt (obserwacja dziecka, prezentacja, praca problemowa)	50.0%	30.0%													
kolokwium	50.0%	40.0%													
aktywność na zajęciach	50.0%	30.0%													
<p>Zalecana lista lektur</p>	<p>Podstawowa lista lektur</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): A.1. wykorzystywana podczas zajęć Trempała, J. (2011) (red.). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN.</p> <p>Bee, H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.</p> <p>D.R. Schaffer, K. Kipp (2010) Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości Wydawnictwo Harmonia Universalis Gdańsk 2015</p> <p>Chrzan-Dętkoś M. (2012) Wcześnieiki. Rozwój psychoruchowy w pierwszych latach życia. Wydawnictwo Harmonia Universalis Gerhardt, S. (2010). Znaczenie miłości. Jak uczucia wpływają na rozwój mózgu. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Gaskin, I.M. (2012). Poród naturalny. Warszawa: Wydawnictwo Co Ja Na To?</p> <p>Strona www Fundacji Rodzić po Ludzku: www.rodzicpoludzku.pl: o przebiegu porodu oraz Buckley, S. Poród w ekstazie przewidziany przez naturę hormonalny plan porodu + czym się zajmuje Fundacja?</p> <p>Odent, M. (2013). Cesarskie cięcie a poród naturalny. Wątpliwości, konsekwencje, wyzwania. Wrocław: Fundacja Kobieta i Natura.</p>														

	Uzupełniająca lista lektur	Uzupełniająca literatura:
		Harwas-Napierała, B., Trempała, J. (2000). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN. Przetacznik-Gierowska, M., Tyszkowa, M. (1996). Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa: PWN. Schaffer, H.R. (2005). Psychologia dziecka. Warszawa: PWN. Turner, J.S., Helms, D.E. (1999). Rozwój człowieka. Warszawa: WSiP. Vasta, R., Haiti, M.M., Miller, S.A. (1995). Psychologia dziecka. Warszawa: WSiP.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	nie dotyczy	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.